

het bezwaar dat er weer kosten zijn verbonden aan de civiele procedure, die voor de toekenning daarvan noodzakelijk is. Römkens acht een verwijzing naar het civiele recht dan ook niet op zijn plaats. De relatie overheid - burger is immers een geheel andere dan de relatie tussen burgers onderling.^{568 569}

3.3.2.2b De veroordeling in de proceskosten

In artikel 5a Wet ARB staat vermeld dat een natuurlijk persoon slechts in de kosten van een proces kan worden veroordeeld in geval hij kennelijk onredelijk gebruik heeft gemaakt van het procesrecht.⁵⁷⁰ De rechtspersoonlijkheidsbezittende belastingbetalers kunnen wel in de kosten van een fiscale procedure worden veroordeeld. Römkens heeft principiële bezwaren tegen het procesrisico van belastingbetalers. Hij ziet hierin het bezwaar dat belastingplichtigen daardoor kunnen worden ontmoedigd om hun recht te halen. Zij moeten dan immers niet alleen hun eigen procesrisico dragen, maar ook het risico dat zij worden veroordeeld in de kosten van een procedure voor de overheid.⁵⁷¹ Daarnaast stelt Römkens dat er in de praktijk weinig ten onrechte wordt geprocedeerd tegen opgelegde belastingaanslagen. Belastingbetalers procederen vaak niet en hebben daar allerlei redenen voor. Zij krijgen echter wel te maken met de complexe wetgeving waar zij niet hebben om gevraagd.⁵⁷²

Het is inderdaad de vraag, of, en in hoeverre, het risico van een veroordeling in de kosten van een fiscale procedure acceptabel is, indien de wetgever kiest voor wetgeving die in vage termen wordt geformuleerd en die juist via fiscale procedures moet worden uitgekristalliseerd.^{573 574} Bovendien krijgt vooral dat deel van de belastingbetalers met

⁵⁶⁸ J.M.H. Römkens[63, blz. 26e, v.].

⁵⁶⁹ Vakstudie nieuws 7 september 1995[68]. Een voorbeeld van proceskostenveroordelingen ten laste van de staat is: HR 24 augustus 1995, nr. 30.500[65]. Het gaat in dit arrest om de vraag, of gelet op de parlementaire geschiedenis van artikel 5a Wet ARB, het mogelijk is dat een bestuursorgaan, dat door de rechter in het gelijk wordt gesteld, alleen dan in de proceskosten kan worden veroordeeld, indien aan het bestuursorgaan valt te verwijten dat betrokken belanghebbende een beroep op de rechter deed. In onderhavige casus komt deze vraag echter nog niet aan bod, omdat het beroep van belanghebbende gedeeltelijk gegrond werd verklaard en daarmee de inspecteur, in zoverre, in het ongelijk werd gesteld. Het gaat dus om de criteria volgens welke een in het gelijk gestelde partij in de proceskosten van de wederpartij kan worden veroordeeld. Uit de beschouwingen bij dit arrest blijkt dat de Procureur-Generaal hiervoor aansluiting zoekt bij de strekking van de civielrechtelijke jurisprudentie. Hij is de mening toegedaan dat de discretionaire bevoegdheid van het hof om de Staat te veroordelen in de kosten van een fiscale procedure ruim moet worden uitgelegd. Dit betekent dat er ruimte moet zijn voor omstandigheden waaraan de wetgever nog niet heeft gedacht, voor de dagelijkse praktijk. Dit impliceert dat schadeplichtigheid van de Staat ongeacht de verwijtbaarheid van het bestuursorgaan, toch mogelijk kan zijn.

Een voorbeeld van jurisprudentie waarin een belanghebbende alsnog in de gelegenheid wordt gesteld zich uit te laten over een eventuele veroordeling van het bestuursorgaan in de kosten van het geding in cassatie vormt HR 12 april 1995, nr. 30164.

⁵⁷⁰ J.A. Smit[19, blz. 358, 359].

⁵⁷¹ J.M.H. Römkens[63, blz. 26e, v.].

⁵⁷² J.M.H. Römkens[21, blz. 10, 11].

⁵⁷³ Zie hoofdstuk 1.

⁵⁷⁴ Ch. P.A. Geppaart[16]: "In het voorafgaande werd er echter reeds op gewezen dat de wetgever vaak zelf een deel van zijn taak aan de rechter opdraagt; in het bijzonder is dit het geval bij de hieronder te